

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 356/2017
30.03.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Бранка Станића и Гордане Ајншпилер-Поповић, чланова већа, у парници по тужби тужиоца АА из ..., кога заступа пуномоћник Миодраг Живковић, адвокат из ..., против туженог ЈП ПТТ САОБРАЋАЈА "СРБИЈА" из Београда, кога заступају пуномоћници Александар Петровић и Бранислав Глогоњац, адвокати из ..., ради повреде ауторског права и накнаде штете, вредност спора 459.167.723,00 динара, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж бр. 2293/17 од 27.06.2017. године, у седници већа одржаној дана 30.03.2018. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца АА из ... изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж бр. 2293/17 од 27.06.2017. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Привредног апелационог суда Пж бр. 2293/17 од 27.06.2017. године одбијена је жалба тужиоца и потврђена је пресуда Привредног суда у Београду П бр 5498/16 од 09.02.2017.године којом је одбијен тужбени захтев за утврђење да је тужени повредио ауторско право тужиоца на ауторском делу – пројекту „Систем за представљање, оглашавање и приказивање различитих садржаја на великом броју места у јавним објектима Србије и Црне Горе“, да се обавезе тужени да престане са радњом повреде права тужиоца и тужиоцу накнади штету у износу од 459.167.723,00 динара са каматом од подношења тужбе и обавезан тужилац да туженом накнади трошкове спора у износу од 2.793.900,00 динара.

Против правноснажне другостепене пресуде тужилац је изјавио ревизију због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, битних повреда одредаба поступка из члана 374. став 1. ЗПП учињених у поступку пред другостепеним судом и погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговор на ревизију. Предложио одбијање ревизије као неосноване. Трошкове одговора је тражио и определио.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у границама прописаним одредбом члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11, 55/14) и одлучио да ревизија није основана.

Побијана пресуда није захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности. На основу члана 407. ст. 2. ЗПП ревизија се не може изјавити због погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања, осим ако је изјављена против пресуде из члана 403. ст. 2. ЗПП, што овде није случај. Позивање ревидента на битне повреде одредаба поступка из члана 374. став 1. ЗПП учињене у поступку пред другостепеним судом није основано. Другостепени суд је одлуку засновао на чињеничном стању утврђеном у првостепеном поступку, те није повредио одредбе члана 7. и 8. ЗПП. Одлучивање о активној и пасивној легитимацији странака у спору, заснива се на примени материјално правних одредби, а не одредби закона којим се уређује парнични поступак.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац је 31.03.2004.године поднео Заводу за интелектуалну својину пријаву за евидентирање и депоновање предметног ауторског дела означеног као пројекат, у форми писаног текста. Претходно је тужилац 10.11.2003.године понудио туженом постављање инфо плазма екрана у поштама широм Србије за потребе преношења информационих и рекламних порука и за те потребе сачинио пројекат. Пројекат је настао у периоду од јануара до краја марта 2004 године у оквиру радног односа аутора код тужиоца. Крајем јануара пробна верзија пројекта је приказана запосленима у Пошти Тужени је одлучио да набавку пројекта спроведе путем тендера, који је касније поништен. У својим објектима тужени је монтирао плазма телевизоре који нису међусобно умрежени. Према налазу и мишљењу комисије вештака ЕТФ у Београду предметни пројекат и пројекти „Мултимедијално презентовање у објектима поште - генерално техничко решење“ и „Пословни план - пројекат мултимедијалног презентовања у објектима поште“ представљају ауторско дело у домену телекомуникације и информационих технологија. Сама идеја централизованог управљања рекламама на више удаљених локација није била нова. Тужени није користио облик у коме је идеја тужиоца изражена. Није користио концепт, спецификацију опреме, табеле и слике које су постојале у пројектима тужиоца. Аутори су 10.10.2005.године овластили тужиоца да их заступа у заштити моралних права из овог пројекта. Тужба је у предметном спору поднета 31.05.2010.године.

На основу овако утврђених чињеница нижестепени судови су одбили тужбени захтев за утврђење повреде ауторског права, а следствено томе и захтев за накнаду штете због те повреде. Разлози за одбијање захтева су недостатак активне легитимације, обзиром да је истекао законски рок од 5 година у коме послодавац има имовинска права на ауторском делу створеном у радном односу (члан 92. Закона о ауторским и сродним правима важећег у време настанка дела, члан 96. истоименог закона важећег у време подношења тужбе и члан 98. важећег закона). Тужбени захтев је одбијен и са разлога што је утврђено да не постоји повреда ауторског права.

Тужилац у ревизији истиче да у погледу активне легитимације није правилно цењена документација тужиоца, оверена фотокопија одлуке бр.104 од 29.10.2003.године и пречишћеног текста Статута од 29.10.2003.године, који садрже трајна имовинска овлашћења тужиоца на предметном ауторском делу. Промена Статута није регистрована код надлежне Агенције за привредне регистре, нити се налази у збирци исправа које је Агенција преузела од суда код преузимања послова вођења евиденције привредних друштава и података о њима. У ситуацији када постоји више верзија текста Статута, правилно нижестепени судови релевантном сматрају ону која је регистрована. Обавеза регистрације Статута била је прописана одредбом члана 342. у вези члана 201. тада важећег Закона о предузећима. Стога је неоснован навод ревидента о једнаком правном дејству у погледу веродостојности Статута без обзира да ли је исти регистрован, или је оверен код суда, односно општинског органа управе. Ово тим пре јер се ради о овереној копији Статута. Овером копије исправе само се потврђује да је копија истоветна са копираном исправом без испитивања аутентичности саме копиране исправе.

Навод ревидента да су нижестепени судови погрешно применили одредбе члана 2. став 1. и члана 98. став 4. важећег Закона о ауторским и сродним правима, јер није на поуздан начин утврђено да ли је предметно ауторско дело компјутерски програм, нису од утицаја на другачије одлучивање. Ово са разлога што и да је тужилац активно легитимисан по одредби члана 98. став 4. наведеног закона, тужени, према правилном закључку нижестепених судова, својим радњама није повредио ауторско право. Ауторско дело је творевина личних ауторових интелектуалних напора конкретизованих у одређену форму. Сама идеја не ужива ауторскоправну заштиту. Тек материјализацијом дела у одређеној форми аутор стиче пуну ауторскоправну заштиту, а носилац ауторских имовинских права ужива одговарајућу правну заштиту од неовлашћеног коришћења дела. Према утврђењу суда тужени је искористио идеју на којој је засновано и предметно ауторско дело, али сама идеја нити је била оригинална, нити ужива ауторскоправну заштиту. Идеја рекламирања путем плазма ТВ екрана на више локација коју је спровео тужени није материјализована на начин како је то учињено у ауторском делу које је предмет заштите у овом спору. Терет доказивања чињеница да је у конкретном случају копирана или на други начин искоришћена форма у којој је исказано ауторско дело које је предмет заштите био је на тужиоцу који тврдње супротне утврђењу суда није доказао.

Неосновано је и позивање ревидента на одредбу члана 19 Закона о ауторским и сродним правима којом је регулисано право аутора да остварује накнаду за свако економско искоришћавање дела. По ставу ревидента аутор то право може остваривати преко послодавца, а послодавац стиче право да у своје име врши наплату накнаде по правилима облигационог права. У конкретном случају не ради се о спору за исплату ауторске накнаде. Предмет тужбеног захтева је утврђење повреде ауторског имовинског права и накнада штете по том основу. Закон о ауторским и сродним правима регулише да су носилац ауторског права и стизалац искључивих овлашћења на ауторска права активно легитимисани да траже заштиту ауторских права свако у оквиру својих овлашћења и под условом да је повреда утврђена, што овде није случај.

На основу изложеног и члана 414. ЗПП Врховни касациони суд је одбио ревизију тужиоца као неосновану и одлучио као у изреци.

Врховни касациони суд је на основу овлашћења из члана 165. ЗПП одбио захтев туженог за накнаду трошкова одговора на ревизију, јер се не ради о трошковима неопходним ради вођења парнице у смислу члана 154. ЗПП.

Председник већа-судија
Др Драгиша Б. Слијепчевић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић